

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru completarea articolului 2 și suspendarea aplicării unor dispoziții din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor.

2.2 Descrierea situației actuale

A. Referitor la obligația de dotare cu aparate de marcat electronice fiscale a stațiilor de reîncărcare a vehiculelor electrice

Potrivit prevederilor art. 4¹ alineatul (1) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) În sensul ordonanței de urgență, prin echipamente nesupravegheate se înțelege dispozitivele de tipul automatelor comerciale, care funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, prin intermediul cărora se comercializează cu amănuntul produse alimentare și/sau nealimentare sau se prestează servicii direct către populație. Intră în categoria echipamentelor nesupravegheate și dispozitivele prin intermediul cărora se încasează contravaloarea serviciilor în regim de "autoservire", cum ar fi, dar fără a se limita la acestea, cele prestate în spălătoriile auto și în stațiile automate de spălare articole textile.”

Astfel și operatorii economici care dețin stații de încărcare a vehiculelor electrice au obligația să doteze aceste dispozitive cu aparate de marcat electronice fiscale.

Conform art. 5 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și Consiliului din 13 septembrie 2023:

„La punctele de reîncărcare accesibile publicului instalate începând cu 13 aprilie 2024, reîncărcarea ad-hoc este posibilă folosind un instrument de plată utilizat pe scară largă în Uniune. În acest scop, operatorii punctelor de reîncărcare acceptă plăți electronice la punctele respective, prin terminale și dispozitive utilizate pentru servicii de plată, inclusiv cel puțin unul dintre următoarele:

- (a) cititoare de carduri de plată;
- (b) dispozitive cu o funcție contactless care permite cel puțin citirea cardurilor de plată;
- (c) pentru punctele de reîncărcare accesibile publicului cu o putere de ieșire mai mică de 50 kW, dispozitive care utilizează o conexiune la internet și care permit operațiuni de plată securizate, precum cele care generează un anumit cod de răspuns rapid.

În acest context, Asociația de Mobilitate Electrică din România a transmis propuneri de includere a încasărilor din activitatea de încărcare a vehiculelor electrice în categoria excepțiilor de la obligația de utilizare a aparatelor de marcat electronice fiscale reglementate de OUG nr. 28/1999, urmând ca fiscalizarea veniturilor din activitatea de reîncărcare vehiculelor electrice să se realizeze potrivit prevederilor Codului fiscal.

Astfel, soluția fiscală propusă este aceea de emiterie în format electronic a unor facturi simplificate pentru fiecare plată efectuată cu un instrument de plată electronică (card bancar) cu respectarea cerințelor privind informațiile minime obligatorii (data emiterii, identificarea persoanei impozabile care a livrat bunurile sau a prestat serviciile, identificarea tipului de bunuri sau servicii furnizate, suma taxei colectate sau informațiile necesare pentru calcularea acesteia).

De asemenea au fost relevate impedimente de ordin tehnic, în sensul că „integrarea unui modul fiscal de natură hardware în echipamentele automate reprezintă un obstacol semnificativ din perspectiva constructivă și din cauza condițiilor impuse de producătorul echipamentelor pentru a beneficia de garanție pentru aceste dispozitive”, constituind piedici ale operatorilor de echipamente în îndeplinirea condițiilor impuse în programele de finanțare a fondurilor și, implicit, în dezvoltarea pieței de profil.

B. Referitor la obligația de dotare cu aparate de marcat electronice fiscale a operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare (OUG nr. 28/1999): „(1) Operatorii economici care încasează, integral sau parțial, cu numerar sau prin utilizarea cardurilor de credit/debit sau a substitutelor de numerar contravaloarea

bunurilor livrate cu amănuntul, precum și a prestațiilor de servicii efectuate direct către populație sunt obligați să utilizeze aparate de marcat electronice fiscale.”

Totodată, prin Legea nr. 136/2019 pentru abrogarea alin. (1), (2) și (4) ale art. 40 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale a fost instituită obligația operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale de a dota aceste dispozitive cu aparate de marcat electronice fiscale cu jurnal electronic, precum și termenul de conformare.

Astfel, termenul stabilit inițial pentru data de 31 decembrie 2019 a fost prorogată până la data de 31 decembrie 2023 prin mai multe acte normative, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, precum și Ordonanța Guvernului nr. 11/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru modificarea unor termene.

Potrivit art. LXIII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, sancțiunea prevăzută de lege pentru nedotarea cu aparate de marcat electronice fiscale a operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, a fost amânată până la data de 1 octombrie 2024, pentru operatorii economici în cauză, pentru săvârșirea, începând cu acest termen, a acestei fapte.

De asemenea, prin același act normativ s-a statuat faptul că, în cazul operatorilor economici care desfășoară și alte activități pentru care legea prevede obligativitatea utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale, dispozițiile care vizează amânarea sancțiunii se aplică exclusiv pentru activitatea de livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz.

Amânarea aplicării sancțiunii prevăzute de lege pentru nedotarea automatelor comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale a avut în vedere parcurgerea tuturor etapelor necesare pentru implementarea acestei măsuri, respectiv, producerea, achiziționarea și fiscalizarea acestor dispozitive.

În acest context, Patronatul Român al Industriei de Vending (PRIV) a solicitat suspendarea aplicării sancțiunii sus-menționate învederând faptul că procesul de dotare a automatelor comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale nu s-a putut finaliza până la data de 1 octombrie 2024 din motive obiective, independente de voința operatorilor economici.

În acest sens, au fost invocate impedimente de natură tehnică rezultate din incompatibilitatea dintre diversele tipuri de protocoale utilizate de automatele comerciale și casele de marcat

dedicate acestor automate, existente pe piață, fapt ce a determinat intervenții asupra softului aparatelor de marcat și retestarea aferentă a acestora.

Astfel, pentru un număr important de automate comerciale care utilizează protocoale diferite față de cele 3 protocoale certificate a fost necesară identificarea unor soluții de interfațare/conversie de protocol de comunicație, fapt ce a necesitat timp pentru dezvoltare hardware și software și testarea acestor interfețe.

Din datele comunicate de PRIV, industria de vending, cumulat cu spălătoriile de tip self-service, înglobează un volum de peste 100.000 de echipamente aflate în exploatare, ceea ce face ca procesul de fiscalizare a acestora să fie unul complex, în condițiile în care necesită un timp îndelungat pe unitate, atât din punct de vedere al întocmirii documentelor, cât și pentru efectuarea setărilor pentru fiecare automat comercial și aparat de marcat electronic fiscal în parte.

De asemenea, un alt impediment îl constituie faptul că, în prezent, pe piață sunt doar cinci distribuitori autorizați pentru comercializarea aparatelor de marcat electronice fiscale pentru echipamente nesupravegheate, ceea ce, coroborat cu numărul limitat de tehnicieni de service, a condus la incapacitatea de instalare în termen a tuturor aparatelor de marcat.

C. Referitor la obligația utilizatorilor de aparate de marcat electronice fiscale de respectare a dispozițiilor ce reglementează conținutul bonurilor fiscale emise, în sensul evidențierii în cuprinsul acestora a codului de identificare fiscală în locul codului de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului, a numărului de identificare al bonului, precum și a celor care stabilesc tipărirea anumitor informații pe bon sub formă de cod QR

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul gestionării și implementării sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și al aparatelor de marcat electronice fiscale, precum și pentru alte măsuri fiscale au fost aduse modificări Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv au fost modificate, printre altele, prevederile legale ce reglementează conținutul bonurilor fiscale emise, în sensul evidențierii în conținutul acestora a codului de identificare fiscală în locul codului de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului, a numărului de identificare al bonului, precum și a altor informații sub formă de cod QR.

Astfel, potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din OUG nr. 28/1999, bonul fiscal emis de aparatul de marcat electronic fiscal definit la art. 3 alin. (2) trebuie să conțină și unitatea de măsură, codul de identificare fiscală al beneficiarului, la cererea acestuia, precum și numărul de identificare al bonului.

De asemenea, potrivit alineatului (2¹) al aceluiași articol, data și ora emiterii bonului fiscal, numărul de identificare al bonului fiscal, precum și seria fiscală a aparatului de marcat electronic fiscal definit la art. 3 alin. (2) se tipăresc pe bonul fiscal și sub formă de cod QR.

Totodată, potrivit art. 10 lit. f) din OUG nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, emiterea bonului fiscal conținând date eronate, altele decât cele prevăzute la lit. c), sau fără ca acesta să conțină toate datele prevăzute la art. 4 alin. (1), (2) și (2¹), constituie

contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei, conform art. 11 alin. (1) lit. h) din același act normativ.

Implementarea acestei măsuri presupune parcurgerea, în ordine, a unor etape care pe de o parte sunt interdependente, iar pe de altă parte sunt consumatoare de timp, respectiv modificarea legislației din domeniul aparatelor de marcat de nivel secundar și terțiar, dezvoltarea software-ului de către distribuitorii autorizați, testarea la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București a tuturor modelelor de aparate de marcat existente pe piață, în vederea obținerii suplimentului de aviz tehnic care atestă faptul că acestea îndeplinesc inclusiv noile cerințe legale și instalarea software-ului prin deplasarea tehnicienilor de service la fiecare aparat de marcat în parte.

Din motive care țin de necesitatea continuării dialogului cu entitățile vizate de măsură, în vederea identificării celei mai bune variante de implementare, aprobarea modificărilor aduse legislației de nivel secundar din domeniul aparatelor de marcat a fost amânată și pe cale de consecință, la această dată, cadrul legal nu este complet.

Întrucât, operatorii economici vizați de aceste modificări riscă să fie sancționați pentru nerespectarea obligației de emiteră a bonurilor fiscale cu toate elementele prevăzute de lege, în condițiile în care obligația nu a putut fi adusă la îndeplinire din motive care nu le sunt imputabile, se impune adoptarea măsurilor necesare astfel încât sancțiunile prevăzute de lege să nu poată fi aplicate pentru o perioadă limitată de timp.

2.3 Schimbări preconizate

A. Având în vedere că:

- la stațiile de încărcare a vehiculelor electrice plata serviciilor de încărcare ad-hoc se realizează exclusiv prin intermediul cardurilor de credit/debit și/sau a aplicațiilor de tip portofel electronic;
- se emit facturi simplificate pentru fiecare serviciu de încărcare electrică ad-hoc achitat printr-un instrument de plată electronică;
- este asigurată trasabilitatea operațiunilor/încasărilor, ceea ce contribuie la combaterea evaziunii fiscale,

Se propune exceptarea de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale a încasărilor efectuate din activitatea de servicii de încărcare a vehiculelor electrice a căror contravaloare se încasează prin intermediul automatelor comerciale exclusiv prin utilizarea cardurilor de credit/debit și/sau a aplicațiilor de tip portofel electronic.

B. Întrucât procesul de dotare a automatelor comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale este în curs de finalizare, raportat la impedimentele de natură tehnică ce îngreunează considerabil procesul, se impune adoptarea măsurilor necesare astfel încât sancțiunile prevăzute de lege să nu poată fi aplicate pe o perioadă limitată de timp.

Astfel, se propune suspendarea, până la data de 31 decembrie 2024, a aplicării atât a dispozițiilor care reglementează ca și contravenție nerespectarea obligației operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, de a dota cu aparate de marcat electronice fiscale aceste dispozitive, cât și a celor care stabilesc sancțiunea aplicabilă pentru această faptă, doar în cazul acelor operatori economici care, la data controlului efectuat de organul fiscal au încheiate contracte pentru achiziționarea aparatelor de marcat electronice fiscale de la distribuitori autorizați, pentru toate automatele comerciale utilizate, cu termen de livrare și instalare până la data de 31 decembrie 2024.

De asemenea, se prevede faptul că, în cazul operatorilor economici care desfășoară și alte activități pentru care legea prevede obligativitatea utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale, dispozițiile care vizează amânarea sancțiunii se aplică exclusiv pentru activitatea de livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz.

C. Se propune suspendarea, până la data de 1 septembrie 2025, a aplicării sancțiunii prevăzută de lege, respectiv a dispozițiilor art. 10 lit. f), precum și a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. h) din OUG nr. 28/1999, pentru săvârșirea faptei de emiteră a bonului fiscal fără ca acesta să conțină codul de identificare al beneficiarului, numărul de identificare al bonului, precum și datele prevăzute la art. 4 alin. (2¹) din aceeași ordonanță de urgență, sub formă de cod QR.

Măsura vine în sprijinul entităților vizate și are în vedere acordarea timpului necesar pentru conformarea operatorilor economici, astfel încât contribuabilii să nu fie sancționați întrucât nu sunt în culpă deoarece pentru implementarea obligației, aceștia sunt condiționați de realizarea modificărilor legislative, obținerea de la ICI București, de către distribuitorii autorizați de aparate de marcat electronice fiscale, a suplimentului de aviz tehnic și în final de instalarea noului software, operațiuni care, pe de o parte, nu sunt sub controlul lor, iar pe de altă parte, sunt consumatoare de timp.

Pentru săvârșirea faptei de emiteră a bonurilor fiscale cu date eronate, altele decât cele prevăzute la lit. c) a art. 10 din OUG nr. 28/1999 sau fără ca acestea să conțină toate datele prevăzute la art. 4 alin.(1) și respectiv unitatea de măsură prevăzută la art.4 alin.(2) din același act normativ, dispozițiile art. 11 alin. (1) lit. h) se aplică în continuare.

2.4 Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

Îmbunătățirea comportamentului fiscal al contribuabililor și creșterea conformării voluntare vor contribui la prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabil

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri ***)

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						

4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene -

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Finanțelor.

Au fost consultate Agenția Națională de Administrare Fiscală, Asociația de Mobilitate Electrică și Patronatul Român al Industriei de Vending.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor și dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social, constituită la nivelul Ministerului Finanțelor, la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru completarea articolului 2 și suspendarea aplicării unor dispoziții din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

MINISTRUL FINANTELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZAT FAVORABIL
Viceprim ministru
Marian NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU